

UPANJE NE OSRAMOTI SVETO LETO 2025

PISMO RIMLJANOM

JUBILEJ 2025

CELJE

28. 2. 2025

Ker je torej Bog tako usmiljen,
vas rolim, bratje:
darujte svoja telesa v živo, sveto
in Bogu vŕečno ŕrter;
to je vaŕe smiselno bogosluŕŕje.

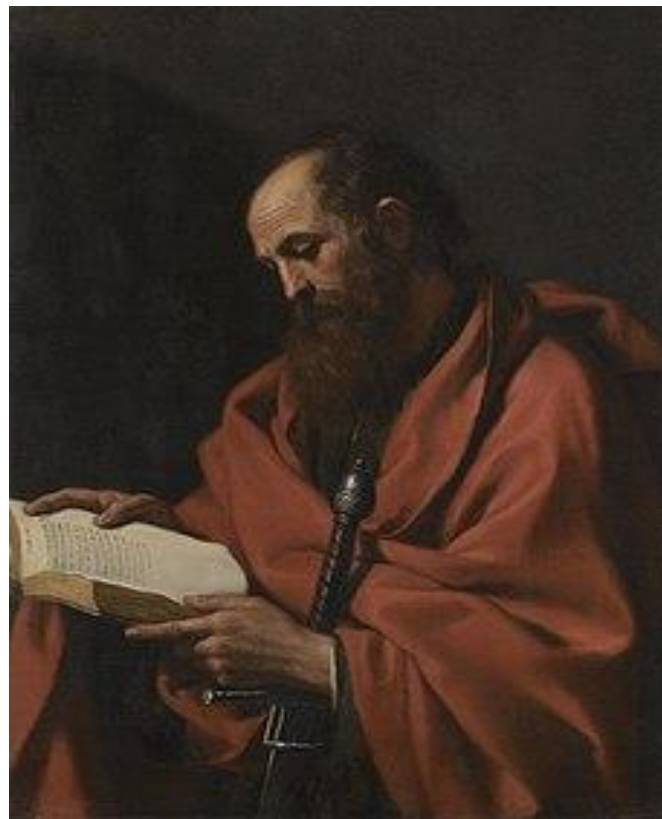
(Rim 12,1)

* prvo srećanje s tekstom
* odlomek razloćevanja

ZANIMIVOSTI:

- Je Pavlovo
 - najdaljše pismo
 - najbolj temeljno delo
 - najbolj precizno delo
 - najbolj nerazumljivo pismo
 - pismo, ki je najbolj vplivalo na zgodovino

ZANIMIVOSTI:

Pismo predstavlja Pavlov „evangelji“ -

- veselo oznanilo, ki je enim v spotiko
- Božja milosti, ki po Jezusu Kristusu prinaša vsemu grešnemu človeštvu odrešenje - REŠTEV

- zelo malo o evharistiji
- zelo malo o Cerkvi
- Hkrati pa, če dobro beremo zelo veliko...

SORODNI tematski PISMI:

	GALAČANI	RIMLJANI
Glavna tema:	Opravičenje po veri SVOBODA	Opravičenje po veri PRAVIČNOST
Poglavja:	6	16
Vrstice:	149	433
Naslovniki:	pokrajina Galatija (edino pismo pokrajini)	Glavno mesto Rim
Kdo piše /pozdravlja	„Vsi, ki so z mano“	4 + 4 osebe
Koga pozdravi	/	26 oseb
Ustan. skupnosti	Pavel sam	Drugi osnovali
Čas nastanka	Leto cc.55	Leto 57
Kraj nastanka	cc. Efez	Korint v hiši Gaja
Slog	Napisan hitro, direktno	Napisan premišljeno
Starozavezne osebe v pismu:	Abraham, Hagara;	Abraham, Sara, Izak; Rebeka; Jakob; Ezav; Adam,

SVETI AVGUŠTIN (354-430)

- Motiv za spreobrnitev najde v pismu Rimljanom (Rim 13,13-14) - gl. Izpovedi 8.12.29
- Iz 5 poglavja (o Adamu) je sv. Avguštin povzel misel o izvirnem grehu. (Rim 5,12-21)
- njegov je komentar k Pismu Rimljanom (2x)

ZGODOVINA:

MARTIN LUTER (1483-1546)

- leta 1515/16 predavanja o pismu Rimljanom.
- Oktobra leta 1518 - zagovor z Rim 1,17
- eden izmed temeljev reformacije postaja pismo Rimljanom.
- „vsak kristjan bi moral znati pismo Rimljanom na pamet“

ZGODOVINA:

JANEZ KALVIN (1509 - 1564)

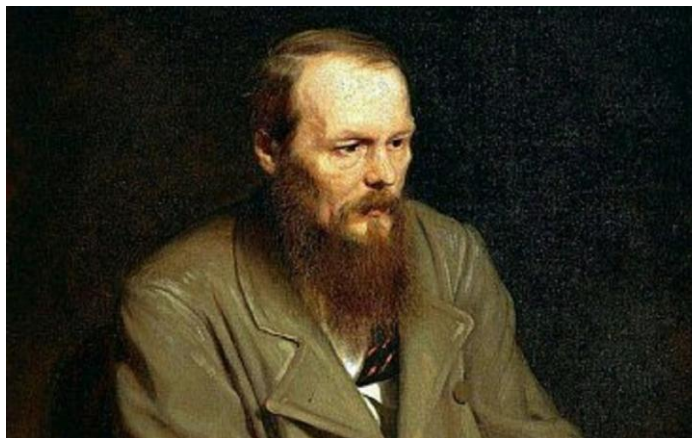

- 1540 je izdal komentar k pismu Rimljanom
- Svoj nauk o predestinaciji je osnoval na osnovi Rim 9 - 11.

ZGODOVINA:

- F. M. Dostojevski
(1821-1888)

Lepota bo rešila svet ...

V njegovih delih (npr. Idiot) se kaže na izrazit način tema in svetloba, zločin in dobrota in odpuščanje.

Bog je ta „lepota“, ki edini rešuje...

- Martin Heidegger
(1889 - 1976)

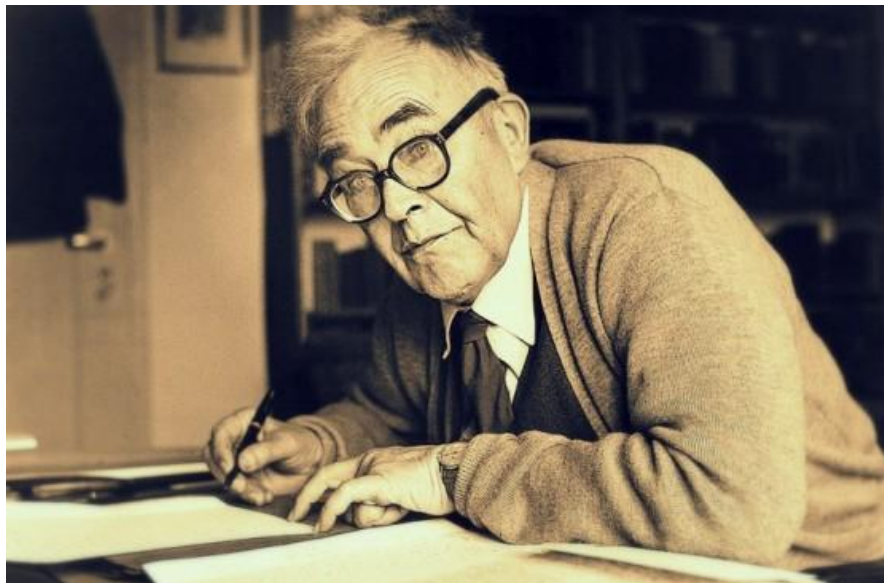
“Samo kakšen bog
nas lahko reši”

ZGODOVINA:

- **KARL BARTH**
(1886 - 1968)

- **»Kratka razlaga pisma Rimljanom«**
 - je kot resen in globok izziv civilizaciji, ki je preživela hudo katastrofo vojne (greha) in mu nudi očiščenje, upanja in verovanja v enem človeku, Bogu - Jezusu Kristusu.

ZGODOVINA:

• ISKANJE SLOŽNOSTI IN RESNICE

Ko kroži ponarejen denar, je sumljiv tudi pravi denar, Zato se vse preverja, tudi pravi denar, da bi bilo jasno in čisto.

Francoski
ekumenski prevod
TOB (1975)
(po njem je narejen SSP)
- Prva knjigo, ki so jo skupaj
ekumensko prevedli je bilo
ravno pismo Rimljanom

VSEBINA

Ne sramujem se **evangelija**, saj je vendar Božja moč v rešitev vsakomur, ki veruje, najprej Judu in potem Grku. V njem se namreč razodeva Božja pravičnost, iz vere v vero, kakor je zapisano: *Pravični bo živel iz **vere**.* (Rim 1,16-17)

Evangelij je sporočilo o tem, kako je Bog sam človeka opravičil.

Vera,
iz katere pravični živi
je Božji dar

Argument (Esordio)	1,1-17	Pozdravi, želje, Predstavitev glavne teme: (1,16-17)	Rim 1,5	Da bi zaradi njegovega imena (Jezusa Kristusa) pripeljali vse narode k poslušnosti vere.
			Rim 1,16	Evangelij je Božja moč v rešitev vsakomur, ki veruje, najprej Judu, potem Grku
			Rim 1,17	Pravični bo živel iz vere (Hab 2,4)
1. del Dogmatika <i>O posvečujoči milosti</i>	1,18-11,36	Pravičnost se doseže samo s poslušnostjo Bogu in z vero v Boga	Rim 1,18-3,20	Krivda človeštva (poganov 1,18...; judov 2,17...)
			Rim 3,22	Božja pravičnost se daje po veri v Jezusa Kristusa
			Rim 4	Abrahamova vera in obljuba
			Rim 5 - 8	Sadovi Božje pravičnosti: mir in ponos
			Rim 5	Kristus - novi Adam
			Rim 9 - 11	Božji načrt (skrivnost), da reši Izraela
2. del morala	12,1-15,13	predpisi	Osnovni	za življenje (12,1 - 13,14); zvestoba (12,1-8);
			Rim 12 - 13	ljubezen (12,9-11); poslušnost oblastem (13,1-7); skupnost (13,8-14)
			Posebni Rim 14 - 15	Odnos med močnimi in slabotnimi (14 - 15,2) Posnemati - vzor Kristusa (15,3 - 13)
Epilog	15,14 - 16,27	Osebni pozdravi		Končna spodbuda za oznanjevanje (15,14-21) Načrti za potovanje (15,22-33) Pozdravi, zaključna hvalnica (16)

Pog.	Vrs.	vsebina	beseda	Povzetek	
1	32	Pavel <u>suženj</u> Kristusa; odbran za Kristusov evangelij, ki je vir milosti (1-7) POZDRAV Zahvaljum in hrepenim po vas. Vam - da vas okrepi - Pavlu za osebno rast (8-15) ŽELJA ITI V RIM <u>Evangelij je rešitev, ker »pravični bo živel iz vere« (16-17) MOČ EVANGELIJA</u> Bog se da spoznati, vendar ni čaščen → Brez pameti, zvestobe in usmiljenja (18-32) KRIVDA ČLOVEŠTVA	EVANGELIJ	Predstavitev problema - greh in nakazana rešitev - Kristus	mortifikacija človeka podvrženost grehu
2	29	Sodiš, pa tudi sam tako delaš - ni spreobrnjenja ; Bog daje vsakemu po njegovih delih (1- 12) O SODBI Ne samo slišati , ampak izpolniti; vest je za vse zapisana v srcih (13-16) O POSTAVI Če preiskuješ druge, kako ne sebe ; obreza koristi, če se spolnjuje postava; ne zunaj ampak znotraj ; (17-29) JUDJE (vprašanje privilegiranosti Judov = beri »Jud« v prevodu pomeni »hvaljen«)	OČITANJA	Priznanje za dobro ni od ljudi, temveč od Boga	
3	31	Judom zaupana Božja beseda. Nevera ne uniči Božje zvestobe vendar ne delaj zla . (1-8) KORIST OBREZE JE Citiranje: Ps 14,1-3 (53, 1-4); Prd 7,20; Ps 5,10, Ps 140; Ps 10, 7; Iz 59,78; (9-18) NI PRAVIČNEGA Namen postave je, da nam omogoči spoznati greh (19-20) Kristus je orodje sprave; dobra dela so premalo za rešitev (21-31) OPRAVIČENJE PO VERI	PONAŠANJE	Božja pravičnost se daje po veri v Jezusa Kristusa	opravičenje človeka upanje
4	25	Opravičen po delih - Ne pri Bogu ; opravičen po veri - Da pri Bogu → vera je dar. (1-12) ZGLED Oče obrezanih in neobrezanih - vera se druží s pravičnostjo; (13-25) ZAUPANJE v VERI	ABRAHAM	Verjel je, ko ni bilo upanja	
5	21	<u>Namen opravičenja je mir z Bogom</u> . Stiska → potrpljenje → preizkušnost (1-11) UPANJE, KI NE OSRAMOTI Adam → smrt / Kristus → življenje; eden za vse (12-21) KRISTUS NOVI ČLOVEK	ADAM	Sprava po Jezusu Kristusu	
6	23	Krst v vsem poistoveti s Kristusom. Izročiti ude Bogu (1-14) UMRETI GREHU IN ŽIVETI V KRISTUSU Sužnji greha - pomeni se mu pokoravati ; cilj je postati <u>suženj Boga</u> , ki daje milost večnosti (22) (15-23)	KRST	Rešeni sužnosti po krstu v Jezusa	osvoboditev človeka Božje usmiljenje
7	25	Postava je za žive. Oproščen postave je živeti za večno. (1-6) PRIMERJAVA Z ZAKONSKO ZVEZO Postava pokaže greh. Delam česar nočem ... Zmagujem po Kristusu (7-25) NOTRANJI BOJ	POSTAVA	Božja zapovedi in postava greha	
8	39	zakon Kristusa osvobaja od zakona greha in smrti. Bivati ne v mesu ampak v Duhu (1-17) DUH prerojenje stvarstva; posredovanje Duha; poklicani → opravičeni → poveljani (18-30) PRIHODNJA SLAVA Nič nas ne more ločiti od Božje ljubezni, zato zmagujemo vse (31-39) HVALNICA BOŽJI LJUBEZNI	SVOBODA	Osvobojeni v Duhu; določeni za Boga	
9	33	Pavlovo sočutje do Izraelcev; otroci obljube; izvolitve (Abraham → Izak → Ezav in Jakob). (1-18) USMILJENJE Bog dela kakor lončar z glino; potrpežljivo; citat Ozeja in Izaija; kamen spotike (19-33) REŠEN LE OSTANEK	IZRAELCI	Bog se usmili, kogar želi	
10	21	Izrael se ni podredil Božji pravičnosti-Kristusu ; (1-4) PRAVIČNOST IZ VERE JE OZNANILO VSTAJENJA (9) Oznaniło je potrebno za vero; to se sliši do koncev zemlje, ki ga iščejo (5-21) POSLANI, DA OZNANIJO VERO	OZNANILO	Če priznaš Jezusa vstajenje boš rešen	Krščansko oznanilo
11	36	Elija sam (ne) - 7000 z njim (1-10) OSTANEK ODBRAN PO MILOSTI; Zaradi padca Izraela odrešenje poganov Primer vcepitve divje oljke (pogani na Izrael)- vztrajaj v dobrem, sicer boš tudi ti odsekan (11-24) POGANI Tudi Izrael bo rešen (Jer 31,33); Neizmerna je Gospodova modrost (Iz 40,13) (25-36) SPREOBNENJE IZRAELA	REŠITEV AMEN	Bog vse vklenil v neposlušnost, da da vsem usmiljenje	

Pog.	Vrs.	vsebina	beseda	Povzetek	
12	21	Darujte svoja telesa v živo, sveto Bogu v šečno žrtev = bogoslužje; različni darovi; (1-8) ŽIVITE PO DARU O ljubezni (9-10); gorečnost(11); sočutje (12-13); blagoslavljanje (14); prilagajanje (15-16) NAUKI LJUBEZNI Ne vračaj hudega s hudim; ne maščuj se; delaj dobro (17-21) ŽIVITE Z VSEMI V MIRU	EDINOST	Prepusti se dobroti - Kristusu	Krščansko posvečenje
13	14	Vsaka oblast - avtoriteta je od Boga (državna/duhovna - ima lahko tudi ta pomen) (1-7) POSLUŠNOST Vse zapovedi se stekajo v ljubezen, kjer ni hudega (8-10) LJUBEZEN je IZPOLNITEV POSTAVE Ostati buden; dan je, bodi pošten; oblecite Jezusa (11-14) KRISTUSOV DAN SE BLIŽA	LJUBEZEN	Ni težava sistem, (oblast) ampak odnos (ljubezen)	
14	23	Ne zaničujte se; ne glede jedi; ne glede (postnih) dnevo; Naj živimo ali umiramo, smo Gospodovi (1-8) Ne sodi brata - Bog bo sodil. Vsak zase daje odgovor Bogu (9-13) NE SODI Čiste in nečiste jedi - Kristus je večji od tega - ne bodi v spotiko. (13-23) NE POHUJŠAJ BRATA	JEDI	Spoštujte se med seboj - ne izzivajte	Krščanska (disciplina) podreditev predpisom
15	33	Ugodite bližnjemu; Kristus ni iskal ugodja. Namen pisem je upanje, da bi slavili Boga. (1-6) DOBRO BRATU Kristus postal služabnik, da uresniči obljube in narodi slavijo Boga zaradi usmiljenja (7-13) <u>POVZETEK PISMA</u> Pohvala Rimljanom in opravičenje pisma. (osebno) utrditev Pavlovega poslanstva. (14-21) ZA VSE LJUDI Pot v Španijo; najprej Jeruzalem - nabirka za uboge; Rim - Španija; priporočanje v molitev (22-33) NAČRTI	APOSTOL	Prizanesljiva obnova pisma in načrti	
16	27 skup. 433	Diakonisa Fojba - nosilka pisma (1-2); Pohvala Priski in Akvili (3-5); pozdravi še 26+oseb (1-16) POZDRAVI (30) Opomini zaradi razprtij (17-18); pohvala zaradi poslušnosti (19-20); KONEC NAREKA; Pozdravi pisarja Tertija in 7 oseb; Hvalnica edinemu modremu Bogu, RAZODETE SKRIVOSTI; Kristusu (25-27)	ZA-UPANJE	Osebni pozdravi in hvalnica razodetju Boga	

1. sklop: Rim 1-4 (opravičenje iz vere)

= življenje iz evangelija

- Pavel se predstavi kot suženj (služabnik) Jezusa Kristusa. vsebina govori o sužnjih (služabnikih) greha. *Rešitev je postati kot Pavel...*
- Pavel predstavi v nadalje 4 stebre - ponose judov, ki jih Pavel ovrže, da same po sebi niso dovolj za opravičenje:
 - RAZODETJE (spoznanje) - 1,19
 - POSTAVA - 2,17
 - OBREZA - 2,25
 - IZVOLITEV (Božja obljuba) - 4,13
- Opravičenje ni iz postave, ampak je iz vere; (vera brez del je mrtva) Vero razumemo kot Abraham - brezpogojno zaupanje Bogu.

Pogani so grešili.
Grešili so tudi judje
in nimajo prednosti pri
opravičenju ...

Ker smo vsi grešniki je potrebna Božja milost, usmiljenje.

2. sklop: Rim 5 - 8 (izrednost Kristusa)

= *sadovi posvečujoče milosti*

5,1-11 OPRAVIČENJE PO JEZUSU KRISTUSU

VERA - dostop do milosti (5,2)

UPANJE - na Božjo slavo (5,2)

LJUBEZEN - Kristus da življenje za nas (5,6-11)

KAKO SE
OPRAVIČITI
IZ GREHOV

?

SPOZNANJE

1. KRISTUS - NOVI ADAM - NOVI ČLOVEK (5,17)

Kakor je
torej...

Rešitev po milosti

OBREZA

2. KRST - izročitev sebe Bogu (6,1-14)

Kaj bomo
torej rekli?

- umreti / živeti - Rešitev po vstajenju

POSTAVA

3. POKORŠČINA - osvoboditev, KO UMRE...

Kaj torej? Naj
mar grešimo
ker nismo pod
postavo,
temveč pod
milostjo?

- greh / pravičnost - boj (6,15-- 7,1-25)

Rešitev po razločevanju

IZVOLITEV

4. POSINOVLJENJE - Rešitev po Duhu (8,14)

Kajti vsi, ki
se dajo voditi
Božjemu
Duhu, so
Božji sinovi.

NIČ NAS NE MORE LOČITI OD KRISTUSOVE LJUBEZNI (8,39)

Opravičenje
vsebuje
preobrazbo
v ljubezni.

preteklost
Kristus je
umrl za nas

Sedanost
To sprejeti
in živeti

Prihodnost
Nebeška
slava

VSE IZ LJUBEZNI

3. sklop: Rim 9 - 11 (Pavlova bolečina)

= sam bi bil rad preklet, da bi bili oni rešeni

Oni so Izraelci. Njim pripadajo

IZVOLITEV

posinovljenje in slava,

POSTAVA

zaveze in zakonodaja,

OBREZA

bogoslužje in obljube;

SPOZNANJE

*njihovi so očaki in iz njih po mesu izhaja Kristus,
Bog, ki je nad vsem, slavljen na veke, amen. (Rim 9,4-5)*

OBLJUBA ZANJE ŠE VELJA, IN BOG IZBIRA KOGAR SAM HOČE

- ... zato, ker pravičnosti ni pričakoval iz vere, temveč je mislil, da jo bo dosegel iz del. (Rim 9,30-32).
- Ker ... niso poznali Božje pravičnosti in so skušali uveljaviti svojo in se niso podredili Božji (Rim 10,3).

• **VERA JE IZ OZNANJEVANJA (Rim 10,17)**

Vsi (pogani in Izraelci) bodo spoznali Kristusa in bodo rešeni (Rim 11)

2. del - KRŠČANSKO ŽIVLJENJE

Ker je torej Bog tako usmiljen,
vas rolim, bratje:

* meso; grehe; čustva;
karakter; nagone; želje

darujte svoja **telesa** v živo, sveto

in Bogu včasno **žrtev**;

Daritev je, da
žrtev vedno umre,
da prinese življenje

to je vaše smiselno bogoslužje.

(Rim 12,1)

E
V
H
A
R
I
S
T
I
J
A

OSNOVNI PREDPISI ZA ŽIVLJENJE

zvestoba (Rim 12,1-8);

ljubezen (Rim 12,9-11);

poslušnost oblastem (Rim 13,1-7);

skupnost (Rim 13,8-14)

POSEBNI PREDPISI ZA ŽIVLJENJE

Odnos med močnimi in slabotnimi (14 - 15,2)

Posnemati - vzor Kristusa (15,3 - 13)

POZDRAVI

NAMEN PISMA:

- *Da bi bil služabnik Kristusa Jezusa med pogani in opravljal duhovniško službo za Božji evangelij, da bi tako pogani postali Bogu prijetna daritev, posvečena v Svetem Duhu. (Rim 15,16)*

PISMO JE DOSTAVILA ŽENSKA:

- *Priporočam vam našo **sestro Fojbo**, ki je diakonísa v Cerkvi v Kenhrehah: sprejmite jo v Gospodu, kakor se spodobi svetim, in ji stojte ob strani v vsem, kar bi potrebovala od vas, saj je bila tudi ona v pomoč mnogim in tudi meni. (Rim 16,1-2)*

CERKEV - ŽUPNIJA IZ DRUŽINE:

- *Pozdravite **Prisko in Ákvila**, moja sodelavca v Kristusu Jezusu, 4 ki sta tvegala glavo, da bi mi rešila življenje. Hvaležen sem jima ne samo jaz, ampak tudi vse Cerkve med pogani. 5 Pozdravite tudi Cerkev, ki se zbira v njuni hiši. (Rim 16,3-5)*

UPANJE NE OSRAMOTI

SVETO LETO 2025
Nov začetek

*Duh Gospoda Boga je nad menoj,
ker me je Gospod mazilil.*

*Poslal me je, da oznamim
blagovest ubogim, da povežem
strte v srcu, da okličem
jetnikom prostost, zapornikom
osvoboditev, da oznamim leto
Gospodove milosti. (Iz 61,1-2a)*

Kaj je upanje?

Upanje je **božja krepost**, s katero od Boga pričakujemo in **hrepenimo po večnem življenju** kot svoji sreči, zaupajoč v Kristusove obljube in opirajoč se na pomoč milosti Svetega Duha, da bi tako zaslužili večno življenje in ostali stanovitni do konca zemeljskega življenja.

Kompendij 387

*Pred našim Bogom in Očetom imamo neprenehoma v spominu vaše **delo vere**, **napor ljubezni** in **vztrajnost upanja** v našega Gospoda Jezusa Kristusa. (1Tes 1,3)*

Prvi napisan kanoničen krščanski tekst (leto 50)

(Apd 16,40)

- delo VERE
- napor LJUBEZNI
- Vztrajnost UPANJA

Potrpežljivost našega Gospoda cenite kot rešitev. Tako vam je pisal tudi naš ljubi brat Pavel (2 Pt 3,15)

*Mi, ki pripadamo dnevu, pa
bodimo trezni: oblecimo si,
oklep vere in ljubezni za čelado
pa upanje odrešenja. (1Tes 5,8)*

Zakaj je upanje kot čelada?
- varuje glavo, ki je sedež
uma in pameti.

- oklep vere
- in Ljubezeni
- čelada Upanje odrešenja

*Slišali smo namreč o vaši **veri** v Kristusu Jezusu in o **ljubezni**, ki jo imate do vseh svetih, in sicer zaradi **upanja**, ki vam je pripravljeno v nebesih. O tem upanju ste slišali že prej, v besedi resnice evangelija, ki je navzoč pri vas, kakor tudi sicer prinaša sad in se razrašča po vsem svetu (Kol 1,3)*

Vera, upanje in ljubezen, protiutež samozadostnosti.

(PAPEŽEVA KATEHEZA 24. april 2024)

- **Vera** v Kristusu Jezusu
- **Ljubezen** do vseh svetih
- **Upanje** pripravljeno v nebesih

Po Duhu, iz **vere**,
pričakujemo **upanje**
pravičnosti, saj v Kristusu
Jezusu nič ne velja ne obreza
ne neobreza, marveč vera, ki
deluje po **ljubezni**. (Gal 5,5)

Vi ste namreč poklicani k svobodi, bratje. Le da vam svoboda ne bo pretveza za življenje po mesu, temveč služite drug drugemu po ljubezni... (Gal 5,13)

- **Vera** ki deluje po
- **Ljubezeni**
- Pričakujemo **Upanje** pravičnosti

*Bog, ki je vir upanja pa naj vas napolni z vsem veseljem in mirom v **verovanju**, da bi bili v môči Svetega Duha polni upanja. (Rim 15,13)*

Izrazita povezanosti z Bogom, ki je ljubezen, vir upanja in moč Svetega Duha.

- Verovanje
- Sveti Duh
- Bog, vir Upanja

*Za zdaj pa ostanejo vera,
upanje, ljubezen, to troje. In
največja od teh je ljubezen.
(1 Kor 13,13)*

Krščansko upanje

- NI „upam, da bo jutri lepo vreme“
- NI izraz dvoma.
- Najbolje razumemo v povezavi z ostalimi sestrami božanskih kreposti
- Upanje je smiselno in racijnoalno.
- JE gotovost v Jezusovo odrešenje
- K pravemu vrednotenju upanja nas najbolje usmerja njena hči, ki jo tudi podpira in se imenuje **POTRPEŽLJIVST.**
- **„UPANJE NE OSRAMOTI“** (Rim 5,5)

UPANJE NE OSRAMOTI SVETO LETO 2025

PISMO RIMLAJNOM

**„UPANJE NE
OSRAMOTI“**

(Rim 5,5)

CELJE

21. 2. 2025

